

**LIST PASTERSKI BISKUPA KALISKIEGO
NA DZIEŃ MĘCZEŃSTWA DUCHOWIEŃSTWA POLSKIEGO
W 70-ROCZNICĘ WYZWOLENIA OBOZU KONCENTRACYJNEGO W DACHAU**

Drodzy Diecezjanie!

Dzisiejsza, IV Niedziela Wielkanocna, nazywana Niedzielą Dobrego Pasterza, dedykowana jest modlitwie o powołania kapłańskie i zakonne. „*Ja jestem dobrym pasterzem i znam owce moje, a moje Mnie znają... Dobry Pasterz daje życie swoje za owce*” (J 10, 11; 14) - mówi Pan Jezus. Słowa te odnoszą się do samego Chrystusa, który umarł dla naszego zbawienia na krzyżu i dla nas powstał z martwych. Słowa Chrystusa można na nowo odczytać odnosząc je również do polskich Kapłanów Męczenników Drugiej Wojny Światowej i czasu panowania totalitarnego systemu komunistycznego. Ich ofiara jest częścią historii Polski, a szczególnie historii Kościoła. Systemy totalitarne likwidowały księży, którzy byli autorytetami Narodu. Kształtowali oni moralne, intelektualne oraz duchowe oblicze Polski. Pamięć o nich jest dla nas wszystkich wielkim zobowiązaniem.

Drodzy Bracia i Siostry!

W środę, 29 kwietnia po raz kolejny obchodzić będziemy Dzień Męczeństwa Duchowieństwa Polskiego. Jest on kontynuacją pielgrzymek z jakimi po Drugiej Wojnie Światowej przybywali do Kalisza Księża byli więźniowie obozu koncentracyjnego w Dachau.

W kwietniu 1945 r. wraz ze zbliżającym się frontem, więźniowie w Dachau przeczuwali, że Niemcy będą chcieli zlikwidować żyjących świadków swojej zbrodniczej działalności. W tych okolicznościach Kapłani z Polski postanowili oddać się w opiekę św. Józefowi, który otrzymał misję ocalenia życia Syna Bożego i jest Opiekunem Kościoła. Rozpoczęto przygotowania duchowe do tego wydarzenia. Wygłoszono szereg konferencji, a przede wszystkim odprawiono nowennę do Świętego Józefa Kaliskiego. *Codziennie wieczorem przez dziewięć dni – pisze jeden z ocalonych – zbieraliśmy się w kaplicy księży niemieckich i tam wspólnie modliliśmy się do św. Józefa, prosząc nie o co innego, lecz o cud wyzwolenia; wiedzieliśmy bowiem, że tylko cudem możemy być zachowani przy życiu i wyprowadzeni z obozu.* Uroczyście odmówiono akt oddania się św. Józefowi, zobowiązując się po cudownym ocaleniu odbyć pielgrzymkę do sanktuarium św. Józefa w Kaliszu, szerzyć jego cześć oraz ufundować jakieś dzieło miłosierdzia. Kilka dni później, w niedzielę 29 kwietnia, obóz został wyzwolony przez żołnierzy amerykańskich, którzy rzeczywiście w ostatniej chwili nie dopuścili hitlerowców do wymordowania wszystkich więźniów. Kapłani więźniowie zgodnie przypisali cud uwolnienia wstawiennictwu św. Józefa Kaliskiego.

Potem wiernie przybywali co roku 29 kwietnia do Świętego Józefa Kaliskiego. Te pielgrzymki gromadziły wielkie rzesze ludzi. Miały one dwojaki charakter. Z jednej strony było to ich osobiste dziękczynienie za dar ocalenia życia. Czynili tak jak przyrzekli w warunkach obozowych. Przyjeżdżali dopóki starczało im sił, zdrowia i w końcu życia. Z drugiej strony, podczas kaliskich spotkań modlili się za swoich współbraci w kapłaństwie, którym nie dane było przeżyć ciężkich lat obozowych. Umierali skazani na śmierć. Umierali w transportach, bunkrach głodowych, umierali jako osoby, na których dokonywane były eksperymenty pseudomedyczne, a także w sytuacjach skrajnego wyniszczenia warunkami panującymi w obozie. Niektórzy z nich już w latach obozowej gehenny postrzegani byli przez współwięźniów jako Męczennicy Sprawy Bożej. Potrafili bowiem, w tym miejscu kaźni, pogardy i upodlenia człowieka, być wiernymi sługami Chrystusa, niosącymi blask wiary pośród mroków zła. Takim przykładem jest błogosławiony Biskup Michał Kozal, który urodził się w Nowym Folwarku koło Krotoszyna, na terenie dzisiejszej diecezji kaliskiej. W warunkach obozowych w Dachau składał on świadectwo niezachwianej wierności Chrystusowi aż po śmierć męczeńską.

Kapłani ocaleni ufundowali w 1970 roku, w podziemiach Sanktuarium św. Józefa, Kaplicę Męczeństwa i Wdzięczności jako votum za uratowanie życia. Kaplica ta stała się miejscem, z którego rozlega się ich wielkie wołanie do Boga o sprawiedliwość i umiejętność wzajemnego przebaczenia.

Współczesny świat drugiej dekady XXI wieku przeraża nas licznymi, coraz wyraźniejszymi konfliktami. Ginie bardzo wielu naszych Braci chrześcijan mordowanych przez fundamentalistów islamskich albo innych nacjonalistów religijnych. Dowiadując się o tym w mediach, przyzwyczajaliśmy się do zła. Stajemy się coraz mniej wrażliwi. Będziemy więc modlić się w intencji pokoju na świecie podczas obchodów Dnia Męczeństwa Duchowieństwa Polskiego. Tamten czas niewoli w Dachau był także czasem braku pokoju spowodowanego stopniem ludzkiego sumienia. Wtedy kapłani, razem z wiernymi w niewoli, swoją modlitwą, życiem i niejednokrotnie ofiarą z niego, też zabiegali o pokój. Myśląc o nim oddawali życie za Polskę, za Kościół i parafie, z których zostali wzięci.

Potrzebę dalszego podtrzymywania modlitwy u Świętego Józefa w Kaliszu dostrzegali ks. bp. Ignacy Jeż, były więzień obozu w Dachau. To właśnie na jego prośbę Biskupi Polscy podjęli decyzję o ustanowieniu Dnia Męczeństwa Duchowieństwa Polskiego, z ich ogólnopolskimi obchodami w kaliskim Sanktuarium.

Tegoroczna celebracja tego Dnia będzie miała charakter wyjątkowy, bo przypada w siedemdziesiątą rocznicę wyzwolenia obozu w Dachau. W tym dniu będziemy łączyć się duchowo z delegacją polskich biskupów i księży, którzy będą się modlić na terenie byłego obozu w tym samym czasie.

Zapraszam wszystkich Diecezjan do udziału w uroczystościach, które rozpoczęły się 22 kwietnia w Sanktuarium św. Józefa w Kaliszu, *septenną* – najstarszym nabożeństwem do św. Józefa – podczas której rozważać będziemy siedem boleści i siedem radości św. Józefa, połączonych z konferencjami na temat przeżyć obozowych Księża. Główne uroczystości – poprzedzone prezentacją multimedialną o Duchowieństwie rzymsko-katolickim z ziem polskich w KL Dachau – rozpoczną się w dniu 29 kwietnia, o godz. 11.30. Mszy św. o godz. 12.00 przewodniczył będzie Jego Ekscelencja Ks. Arcybiskup Henryk Muszyński – Prymas Polski Senior. W uroczystościach Dnia Męczeństwa Duchowieństwa Polskiego i 70. rocznicy wyzwolenia KL Dachau wezmą udział delegacje ze wszystkich polskich diecezji.

Księża więźniowie Dachau wybrali św. Józefa Kaliskiego za orędownika swoich spraw. Dlatego też modlitwa za nich w tym miejscu jest szczególnie ważna. W dniu Uroczystości chcemy objąć ich modlitewną pamięcią, by Bóg dał im udział w chwale świętych w niebie, prosząc jednocześnie o pokój na świecie oraz za nas samych, abyśmy dochowali wierności Jezusowi, Dobremu Pasterzowi, który z miłości do nas oddał życie i prowadzi nas w Kościele do Domu Ojca.

Na trud dawania świadectwa wierności Zmartwychwstałemu i zwycięstwa dobra nad złem z serca udzielam pasterskiego błogosławieństwa.

+ Edward Janiak
Biskup Kaliski

Kalisz, dnia 12 kwietnia 2015 roku
Święto Miłosierdzia Bożego
L.dz. 361/2015

ZARZĄDZENIE

Powyższy List pasterski Biskupa Kaliskiego należy odczytać w czasie wszystkich Mszy św. w kościołach i kaplicach w niedzielę 26 kwietnia br.

Ks. dr Zbigniew Cieślak

Ks. dr Zbigniew Cieślak
Kancelarz Kurii

Ks. dr Andrzej Latoń

Ks. dr Andrzej Latoń
Wikariusz Generalny

Kalisz, dnia 13 kwietnia 2015 roku
L.dz. 362/2015